

Pasikalbėkite

- Pirmiausia – išklauskite vaiką ir leiskite jam išsipasakoti.
- Pasikalbėkite apie vykstančias patyčias (Kas? Kur? Kaip vyksta patyčios? Kokiose situacijose?). Jau vien išsikalbėjimas artimam žmogui palengvina savijautą.
- Stenkitės į pasakojimą reaguoti, vengdami rodyti savo stiprias emocijas. Jos gali išgąsdinti vaiką ir kitą kartą jis gali nenorėti jūsų jaudinti.

Sudarykite saugumo planą

- Aptarkite, kaip artimiausiu metu jūsų vaikas elgsis, kad galėtų jaustis saugiai. Pavyzdžiui, kaip galėtų vengti vietų, kur paprastai vyksta patyčios; kaip galėtų atsakyti į patyčių replikas; kaip saugiai grįžti iš mokyklos, jeigu patyčios vyksta pakeliui (eiti kitu keliu; sutarti, kad jūs pasitikssite) ir pan.

Palaikykite

- Pagirkite vaiką, kad išdrįso jums tai papasakoti. Tam galėjo prireikti nemažai drąsos.
- Aiškiai įvardinkite, kad jis nėra kaltas dėl patiriamų patyčių.
- Aptarkite ne tik situaciją, bet ir vaiko savijautą, jausmus – parodykite, kad suprantate, kaip jis jaučiasi. Pavyzdžiui, „suprantu, kad šioje situacijoje tau skaudu“, „girdžiu, kad pyksti ir tai visiškai natūralu – juk iš tavęs pasišaipė“.

Bendradarbiaukite su mokykla

- Aptarkite, kuriems suaugusiems mokykloje galėtumėte pranešti apie patyčias. Siekiant sustabdyti patyčias – svarbus mokyklos įsikišimas ir situacijos stebėjimas bei netinkamo vaikų elgesio koregavimas.
- Sutarę apie pokalbio detales su vaiku, pasikalbėkite apie patyčias su auklėtoja/kuratoriumi ar administracija.

Aiškiai įvardinkite, kad patyčios – netinkamas elgesys

- Ramiai, nedviprasmiškai, tačiau neagresyviai pasakykite vaikui, kad netoleruosite jo/jos tyčiojimosi.

Nekaltinkite vaiko, bet kalbėkitės apie jo elgesį ir situacijas

- Pasikalbėkite su vaiku jo nekaltindami, nežemindami, kaip jis supranta savo elgesį. Paskatinkite papasakoti apie situacijas, kada jis tyčiojasi (Kaip? Kada? Kaip dažnai? Iš ko?). Jūsų surinkta informacija gali padėti vėliau.

Nubrėžkite aiškias nepriimtino elgesio ribas

- Priminkite drausminimo sistemą, kurią taikote arba sudarykite ją dabar. Nuobaudos turėtų būti adekvačios bei nemalonios vaikui, pavyzdžiui, neleidimas tam tikrą laiką naudotis kompiuteriu ar draudimas užsiimti kita jo mėgstama veikla.

Kreipkitės pagalbos į specialistus

- Pasikalbėkite su ugdymo įstaigos specialistu/-tais. Atminkite, kad netinkamas elgesys nestabdomas gali tik stiprėti.
- Pasinaudokite siūloma psichologo ar kitų specialistų pagalba.